

Brusel 4. října 2022
(OR. en)

12935/22

ECOFIN 925
ENV 931
CLIMA 473
FIN 980

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	4. října 2022
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	12478/22
Předmět:	Závěry Rady o financování opatření v oblasti klimatu s ohledem na 27. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (COP 27), které se uskuteční ve dnech 6.–18. listopadu 2022 v Šarm aš-Šajchu – Závěry Rady (4. října 2022)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o financování opatření v oblasti klimatu ve znění schváleném Radou (ECOFIN) na jejím 3898. zasedání, které se konalo dne 4. října 2022.

ZÁVĚRY RADY

O FINANCOVÁNÍ OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU

RADA EVROPSKÉ UNIE,

1. Znovu OPAKUJE, že Evropská unie a její členské státy jsou pevně odhodlány jít příkladem a ambiciózně přispívat k provádění všech cílů Pařížské dohody a k provádění Klimatického paktu z Glasgow. ZDŮRAZŇUJE, že unijní Zelená dohoda pro Evropu představuje jasný a komplexní rámec, který má v souladu s Pařížskou dohodou k těmto cílům přispět a omezit nárůst teploty na 1,5 °C, přičemž se má opírat o široký soubor politik zaměřených na řešení změny klimatu a zhoršování stavu životního prostředí, investiční plán pro udržitelnou Evropu specificky věnovaný této problematice a příslušné finanční zdroje. Mezi tyto zdroje patří víceletý finanční rámec EU na období 2021–2027, včetně nástrojů vnější politiky, a dočasný nástroj na podporu oživení, Next Generation EU (NGEU), které musí alokovat nejméně 30 % rozpočtu EU a výdajů nástroje z NGEU na podporu plnění cílů v oblasti klimatu, což vše připravuje podmínky pro dosažení cílů zakotvených v evropském právním rámci pro klima a v balíčku „Fit for 55“, jimiž je nejpozději do roku 2050 dosáhnout v Unii klimatické neutrality a do roku 2030 snížit čisté emise skleníkových plynů nejméně o 55 % oproti úrovním z roku 1990.
2. PŘIPOMÍNÁ, že v reakci na vojenskou agresi Ruska vůči Ukrajině předložila Komise na žádost Evropské rady ze zasedání ve dnech 24. a 25. března 2022 plán REPowerEU, který má reagovat na potřebu rychle snížit závislost Evropské unie na ruských fosilních palivech, urychlit ekologickou transformaci energetiky v EU a podpořit úsilí EU o zvýšení jejích ambicí v oblasti klimatu.

3. PŘIPOMÍNÁ naléhavý apel vyjádřený ve zjištěních, jež jsou uvedena ve zprávách Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) z roku 2022. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba zvýšit ambice a urychlit opatření v souladu s Pařížskou dohodou a jejími dlouhodobými cíli, a v této souvislosti PŘIPOMÍNÁ, že cílem článku 2 Pařížské dohody je posílit globální reakci na hrozbu změny klimatu, a to mimo jiné i sladěním finančních toků s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu. KLADE DŮRAZ na to, že sladění finančních toků s tímto směřováním vyžaduje celosvětové úsilí. PODTRHUJE, že je naléhavě nutné zvýšit úsilí vyvíjené v tomto ohledu a že je nezbytné, aby všechny vlády stanovily regulační a politické rámce a poskytovaly vhodné pobídky k přilákání veřejných a soukromých investic, jež jsou zapotřebí k řešení výzev souvisejících se změnou klimatu, kterým všechny země čelí. BERE NA VĚDOMÍ, že v posledních letech byl zaveden rostoucí počet mezinárodních iniciativ, které mají mobilizovat finanční a soukromý sektor k tomu, aby se výzvou spočívající ve změně klimatu zabývaly. VYBÍZÍ všechny smluvní strany Pařížské dohody, aby zlepšily transparentní a důkladné podávání zpráv o soukromých finančních prostředcích, jež byly na opatření v oblasti klimatu mobilizovány. VYZÝVÁ soukromé subjekty, aby sladily své finanční toky s cíli Pařížské dohody. Se znepokojením BERE NA VĚDOMÍ rozsah soukromého financování, jehož prostřednictvím jsou v současné době stále podporovány činnosti, které s Pařížskou dohodou sladěny nejsou, a to zejména v odvětví fosilních paliv, a škodlivé pobídky, které dosud existují. PŘIPOMÍNÁ rozhodnutí dohodnuté v Glasgow, podle něhož má být urychleno úsilí s cílem postupně ukončit výrobu energie z uhlí bez omezování emisí a neefektivní dotace na fosilní paliva.
4. UZNÁVÁ, že na 27. konferenci OSN o změně klimatu (COP27) v Šarm aš-Šajchu je naléhavě nutné vytvořit prostor určený pro diskusi o čl. 2 odst. 1 písm. c) Pařížské dohody, v jehož rámci by smluvní strany, soukromý sektor a další zúčastněné strany mohly debatovat o tom, jak danému cíli rozumějí a jak jej dosáhnout, tak aby země mohly splnit své cíle v oblasti zmírňování změny klimatu a adaptace na tuto změnu a další cíle udržitelného rozvoje.

5. ZDŮRAZŇUJE význam iniciativ EU v oblasti udržitelného financování a zohledňování oblasti klimatu v unijním rozpočtu a pokrok v realizaci těchto iniciativ. VÍTÁ relevantní návrhy předložené ve strategii Evropské komise pro financování přechodu k udržitelnému hospodářství, jejichž cílem je sladit finanční toky s cíli Pařížské dohody, a činnost skupiny G20 a Rady pro finanční stabilitu, která je v tomto ohledu vyvíjena. ZDŮRAZŇUJE, že při posilování udržitelnosti financování je třeba uplatňovat zásadu „významně nepoškozovat“. POUKAZUJE na význam stability globálního finančního systému a jeho odolnosti vůči změně klimatu, a proto PODTRHUJE, že je důležitá transparentnost, pokud jde o aspekty udržitelnosti financování a zmírňování rizik souvisejících s klimatem v rámci finančního systému.
6. ZDŮRAZŇUJE iniciativy EU zaměřené na prosazování udržitelného financování na mezinárodní úrovni a VÍTÁ práci Rady pro mezinárodní standardy udržitelnosti na vytváření celosvětového základu pro zveřejňování informací o udržitelnosti, aniž by přitom byly omezovány ambice regionálních nebo vnitrostátních přístupů. PODTRHUJE rovněž význam, který má činnost partnerů probíhající v rámci mezinárodní platformy pro udržitelné financování.
7. VÍTÁ rostoucí počet vnitrostátních a regionálních rámců a nástrojů udržitelného financování jakožto krok nezbytný k tomu, aby byl soukromý a filantropický kapitál nasměrován tam, kde je ho v zájmu provedení Pařížské dohody nejvíce zapotřebí. JE SI VĚDOMA, že mobilizace udržitelného financování ve velkém rozsahu a s přijatelnými náklady představuje pro partnerské země i nadále výzvu. V tomto ohledu ZDŮRAZŇUJE, že EU a členské státy nadále vyvíjejí a zintenzivňují úsilí o poskytování technické pomoci na dvoustranném a regionálním základě s cílem vytvořit důvěryhodné a vhodné rámce udržitelného financování a navýšit objem finančních nástrojů souvisejících s udržitelností. VÍTÁ, že byla v nedávné době zřízena skupina odborníků na vysoké úrovni pro zvýšení udržitelného financování v zemích s nízkými a středními příjmy, která má identifikovat soukromé financování pro provádění vnějšího rozměru Zelené dohody a ekologického, spravedlivého a odolného oživení v partnerských zemích.

8. ZDŮRAZŇUJE, že je důležitá větší spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi. V této souvislosti VÍTÁ prohlášení skupiny G7, v němž se oznamuje cíl zřídit klimatický klub jakožto mezivládní fórum s vysokými ambicemi, které by podporovalo účinné provádění Pařížské dohody urychlením opatření v oblasti klimatu, zvýšením ambicí v oblasti snižování emisí a prosazováním spravedlivé transformace energetiky. PODTRHUJE, že v EU probíhá práce na realizaci ambiciózního snižování emisí, mimo jiné prostřednictvím systému EU pro obchodování s emisemi a zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který má řešit únik uhlíku, a ZDŮRAZŇUJE, že klíčovými složkami prostředí příznivého pro přesměrování finančních toků ke klimaticky neutrálním a udržitelným investicím odolným vůči změně klimatu jsou stanovení ceny uhlíku a postupné ukončení dotací na fosilní paliva, které jsou škodlivé pro životní prostředí.
9. UZNÁVÁ, že je důležité zohledňovat problematiku klimatu v rámci hospodářské politiky. VÍTÁ proto stále širší angažovanost koalice ministrů financí pro opatření v oblasti klimatu a rostoucí počet členů této koalice a ZNOVU POUKAZUJE na důležitou úlohu, kterou tato koalice a její „helsinské zásady“ plní.
10. OPĚTOVNĚ POTVRZUJE, že EU a její členské státy jsou pevně odhodlány plnit co nejdříve a až do roku 2025 kolektivní cíl mobilizovat ze široké škály zdrojů prostředky na financování opatření v oblasti klimatu ve výši 100 miliard USD ročně, a OČEKÁVÁ, že tohoto cíle bude dosaženo v roce 2023. ZNOVU POTVRZUJE, že EU a její členské státy jsou odhodlány pokračovat ve spolupráci s dalšími stranami z rozvinutých zemí s cílem urychleně provést plán nazvaný „*Climate Finance Delivery Plan: Meeting the US\$100 Billion Goal*“ (plán realizace financování opatření v oblasti klimatu: splnění cíle 100 miliard USD), který byl zveřejněn před zasedáním COP26. PŘIPOMÍNÁ, že EU a její členské státy jsou největším poskytovatelem mezinárodních veřejných finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu a od roku 2013 svůj příspěvek k financování těchto opatření na podporu rozvojových zemí více než zdvojnásobily. VYZÝVÁ další dárce, aby své úsilí v tomto ohledu zvýšili, a to i v souladu s plánem realizace financování opatření v oblasti klimatu zveřejněným před zasedáním COP26, a SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že před zasedáním COP27 bude vydána zpráva o pokroku v deseti oblastech společných opatření, jež jsou v uvedeném plánu vytyčeny.

11. JE SI VĚDOMA, že v rámci Klimatického paktu z Glasgow byly smluvní strany z řad rozvinutých zemí vyzvány, aby v souvislosti s dosahováním rovnováhy mezi zmírňováním změny klimatu a adaptací na tuto změnu při poskytování navýšených finančních zdrojů objem finančních prostředků, jež rozvojovým zemím kolektivně poskytují na adaptaci, do roku 2025 ve srovnání s rokem 2019 přinejmenším zdvojnásobily. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ, že v reakci na tuto výzvu bude spolupracovat s dalšími stranami, přičemž bude i nadále kladen zvláštní důraz na nejzranitelnější skupiny obyvatel v zemích a komunitách, zejména v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech. ZNOVU POTVRZUJE, že EU a její členské státy jsou připraveny se konstruktivně zapojit do řešení překážek a omezení limitujících přístup k finančním prostředkům na adaptaci, a VYBÍZÍ rozvojové země, aby se nadále do tohoto společného úsilí v rostoucí míře zapojovaly. V této souvislosti VÍTÁ iniciativy, jako je „Champions Group of Adaptation Finance“ (skupina podporovatelů poskytujících prostředky na adaptaci), které se zavázaly zvýšit objem, dostupnost a efektivnost financování na adaptaci.
12. ZDŮRAŽŇUJE, že v zájmu podpory plnění specifických vnitrostátních cílů souvisejících s cíli udržitelného rozvoje je důležité začleňovat opatření v oblasti klimatu do širšího rozvojového plánování a do vnitrostátních rámců financování přijímajících zemí. ZDŮRAŽŇUJE, že je v této souvislosti důležité zohledňovat genderové hledisko. PŘIPOMÍNÁ, že pro dosažení cílů Pařížské dohody, zajištění transparentnosti při provádění, pravidelné monitorování a průběžné posuzování efektivity poskytovaných finančních prostředků mají klíčový význam vnitrostátně stanovené příspěvky, dlouhodobé strategie a národní adaptační plány.
13. VÍTÁ jednání o novém kolektivním kvantifikovaném cíli týkajícím se financování opatření v oblasti klimatu, která mají probíhat do roku 2024, a ZNOVU POTVRZUJE, že EU je nadále do těchto jednání konstruktivně zapojena a je odhodlána podporovat inkluzivnost. PODTRHUJE, že při koncipování tohoto nového cíle je zapotřebí uplatňovat široce pojatý a transformační přístup s cílem zajistit, aby byly veškeré finanční toky sladěny s dlouhodobými cíli Pařížské dohody, a účinně tak přispívaly ke zmírňování změny klimatu a k adaptaci na tuto změnu, přičemž je třeba přihlížet k potřebám a prioritám rozvojových zemí. ZDŮRAŽŇUJE, že je rovněž třeba vyvodit ponaučení z plnění kolektivního cíle týkajícího se mobilizace prostředků na financování opatření v oblasti klimatu ve výši 100 miliard USD ročně.

14. **PODTRHUJE**, že je zapotřebí posílit opatření, podporu a globální koordinaci s cílem odvrátit, minimalizovat a řešit ztráty a škody způsobené nepříznivými dopady změny klimatu. **VÍTÁ** v této souvislosti zahájení Glasgowského dialogu, v jehož rámci se diskutuje o ujednáních pro financování činností, jež jsou na odvrácení, minimalizaci a řešení ztrát a škod zaměřeny. **ZDŮRAZŇUJE**, že hledisko klimatických rizik je třeba dále začleňovat do vnitrostátních plánovacích procesů a mezinárodní spolupráce. **VÍTÁ** mezinárodní iniciativy, které mají rozvojové země lépe chránit před nepříznivými dopady změny klimatu, mimo jiné mobilizací inovativních nástrojů a zdrojů financování, jako je iniciativa skupiny G7 nazvaná „Global Shield against Climate Risks“ (Globální štít proti klimatickým rizikům), jejímž cílem je posílit globální strukturu financování a pojištění rizik plynoucích ze změny klimatu a rizika katastrof, aby byla soudržnější, systematičtější a udržitelnější. **PODPORUJE** cíl začlenit „reakci na negativní dopad změny klimatu“ do koncipování a poskytování humanitární a rozvojové pomoci, neboť by to mohlo mít zásadní význam pro budování a zvyšování odolnosti zranitelných komunit.

15. PŘIPOMÍNÁ, že mezinárodní finanční instituce, včetně mezinárodních rozvojových bank a dalších rozvojových finančních institucí, plní zásadní roli při mobilizaci finančních prostředků v takovém rozsahu, aby byla opatření v oblasti klimatu výrazně zintenzivněna, a při mobilizaci soukromých a veřejných investic s velkým dopadem umožňujících dosáhnout cílů v oblasti klimatu a hrají vedoucí úlohu při stanovování ambiciózních standardů pro širší odvětví. VYZÝVÁ uvedené mezinárodní rozvojové banky, které nabízejí financování vycházející z relevantních politik, aby tento přístup ve zvýšené míře využívaly s cílem podpořit ambiciózní politiku v oblasti klimatu a regulační reformy, jakož i transformační politické rámcové podmínky. VÍTÁ odhodlání společné pracovní skupiny mezinárodních rozvojových bank pro sladění činnosti s Pařížskou dohodou a společné prohlášení o klimatu předložené na zasedání COP26, v němž se mezinárodní rozvojové banky zavazují, že budou i nadále podporovat plnění vnitrostátně stanovených příspěvků v rozvojových zemích, přičemž v širším měřítku sladí své finanční toky s Pařížskou dohodou a budou poskytovat podporu pro vypracovávání ambiciózních dlouhodobých strategií a spravedlivou transformaci. VÍTÁ v této souvislosti, že se několik mezinárodních rozvojových bank ve svých strategiích a plánech v oblasti klimatu ujalo vedoucí úlohy v tomto směru. VYZÝVÁ mezinárodní rozvojové banky a další rozvojové finanční instituce, aby pokračovaly ve svém úsilí s cílem navýšit objem finančních prostředků na adaptaci a tyto prostředky poskytovat a mobilizovat. VYBÍZÍ ty mezinárodní rozvojové banky, další rozvojové finanční instituce a exportní úvěrové agentury, které tak dosud neučinily, aby před zasedáním COP27 přijaly a zavedly strategie pro sladění činnosti s Pařížskou dohodou, a to i ve vztahu k finančním zprostředkovatelům a dalším protistranám, s cílem stanovit v nich, jak uvedené subjekty společně plánují podat před zasedáním COP27 zprávy o sladění svých portfolií. ZNOVU PŘIPOMÍNÁ závěry Rady o vývozních úvěrech, v nichž bylo oznámeno, že členské státy mají do konce roku 2023 stanovit vlastní vědecky podložené lhůty pro ukončení podpory pro vývozní úvěry na projekty v odvětví energie z fosilních paliv, ledaže se jedná o omezené a jasně definované okolnosti, které jsou v souladu s limitem nárůstu teploty o 1,5 °C a s cíli Pařížské dohody. VYZÝVÁ v tomto ohledu mezinárodní rozvojové banky, další rozvojové finanční instituce a exportní úvěrové agentury, aby co nejdříve postupně ukončily financování projektů v odvětví energie z fosilních paliv, ledaže se jedná o omezené a jasně definované okolnosti, které jsou v souladu s limitem nárůstu teploty o 1,5 °C a s cíli Pařížské dohody. VYBÍZÍ mezinárodní finanční instituce, aby stanovily konkrétní plány, jak mobilizovat zvýšený objem finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu ze strany soukromého sektoru a zvýšit investice do zmírňujících a adaptačních opatření, přičemž je třeba brát řádně v potaz zásadu „významně nepoškozovat“ a v rámci všech finančních operací ji uplatňovat.

16. ŽÁDÁ Evropskou komisi, aby poskytla přehled toků mezinárodního financování opatření v oblasti klimatu ze strany EU, a to i ze strany Evropské investiční banky, a jejích členských států za rok 2021 a aby Rada tento příspěvek před zasedáním COP27 Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu schválila.
-